

knihkupectví
přednáška

nemocnice
sídlo

večeře

adresa

12. Ptejte se na podtržené slovo.

Спросите о подчеркнутых словах.

Vzor/Образец: Je to jeho sestra.*Kdo je to?*Studuji/u češtinu.Jsem inženýr.Český prezident je Václav Klaus?Píšu rodičům.Alena pracuje s Pavlem.Můj kamarád čte o Praze.Kupuji/u dárek pro sestru.Mluví s Petrem.Byli jsme tam s Liborem a Vendulou.Viděli jsme film.

13. Upravte koncovku podstatných jmen.

Приведите правильные окончания существительных.

Čekáš tu **na** bratr, přítelkyně, syn, dcera, soused, sousedka, učitel, učitelka, pán, dovolená, přednáška, večeře?

Dívají se **na** autobus, letadlo, cesta, dcera, prodavač, tenis, inzerát, jízdenka, kniha.

Volá **na** cizinec, cizinka, Čech, Česka, číšník, žena, muž, docent, docentka, kamarád.

14. Dejte do záporu.

Образуйте отрицательные формы глаголов.

Je tam. Mluví tady. Máme to tady. Dnes je hezky. Jsem tam sám. Bude už brzy poledne? Jsou doma. To je všechno? Budu tam čekat. Včera jsem tomu rozuměl. Ta odpověď byla správná. Je dnes úterý? Chtěli jsme tam jít. Budou mít čas. Večer se vrátili. Zítra asi přijdu. Bylo to lepší. Udělat to mohl. Řekl jste to? Je to otázka. Mohl tam zůstat? Snad začne pršet. To slovo jsem znal.

15. Přeložte s pomocí slovníku údaje v tabulce (názvy států, národností atd.) v oddíle Frazeologie na straně 23 do svého rodného jazyka.

При помощи словаря переведите данные в табл. (названия государств, национальностей и др.), приведенной в отделе «Фразеология», на свой родной язык.

V této lekci se naučíte

- fráze potřebné pro předání a získání osobních dat a údajů,
- otázky a odpovědi na osobu, předmět, způsob, kvalitu, množství, místo, čas, i odpovědi,
- časování sloves MÍT, JMENOVAT SE, STUDOVAT, MLUVIT ad.,
- koncovky podst. jm. 2. pádu jedn. č.

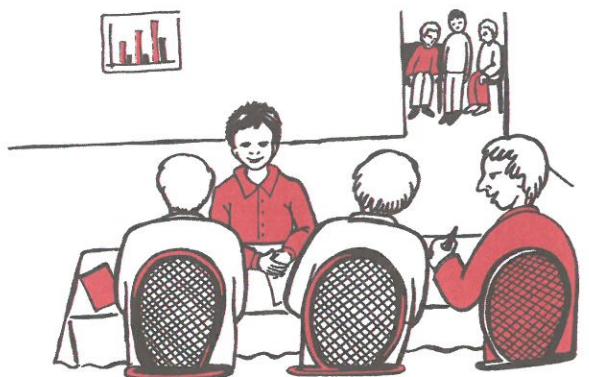
На этом уроке вы познакомитесь

V této lekci se seznámíte

- s tvořením minulého času,
- s „vykáním“ v češtině,
- s českými neurčitými zájmeny,
- s českými základními číslovkami 1–20, 30, 40, 50–100, 1 000, 1 000 000,
- se čtením data.

На этом уроке вы познакомитесь

- с образованием форм прошедшего времени,
- с обращением на «Вы» в чешском языке,
- с чешскими неопределенными местоимениями,
- с чешскими числительными 1–20, 30, 40, 50–100, 1 000, 1 000 000,
- со чтением даты.

I. FRAZEOLOGIE

003_L3_Fr

Jak se jmenejete? Jak se jmenejete?
 Jak se jmenuji/u?
Isem/jmenuji/u se Viktor Michalkov.
 Kdo je to?
 To je můj přítel, bratr/moje přítelkyně.
 To jsou moji přátelé.
 Kdo jsem, kdo je on, ona?
 Kdo jsou oni/ony/ona?
 Kdy a kde jste se narodil/a?
 Kdy a kde ses narodil/a?
 Kdy a kde jsem se narodil?
 Kolik máte/máš let?
 Kolik je mi (tobě, jemu) let?
Mám (má) 22 let, 25 let.
 Odkud jsi/jste?
Isem z Moskvy, z Petrohradu.
 Kde bydlíte/bydlíš?
 Kde bydlím?
 Jaká je vaše adresa?
 Tady je moje adresa.
 Kde pracujete/studujete?
 Kde pracuji/u?
 Jaká je vaše profese?
 V jakém oboru pracujete?
Isem inženýr, lékař, technik, ...
 Pracuji/u v soukromé firmě.

Фразеология

Как Вас зовут? Как тебя зовут?
 Как меня зовут?
 Я/меня зовут Виктор Михалков.
 Кто это?
 Это мой друг, брат/моя подруга.
 Это мои друзья.
 Кто я (он, она)?
 Кто они?
 Когда и где вы родились?
 Когда и где ты родился/родилась?
 Когда и где я родился?
 Сколько Вам/тебе лет?
 Сколько мне (тебе, ему) лет?
 Мне (ему, ей) 22 года, 25 лет.
 Откуда ты/Вы?
 Я из Москвы, Петербурга.
 Где Вы живете/ты живешь?
 Где я живу?
 Какой Ваш адрес?
 Вот мой адрес.
 Где Вы работаете/учитесь?
 Где я работаю?
 Кто Вы по профессии?
 В какой области Вы работаете?
 Я инженер, врач, техник, ...
 Я работаю в частной фирме.

Isem účetní v bance.

Isem soukromý podnikatel.

Nepracuji/u.

Isem nezaměstnaný.

Čím jsou rodiče (je on, ona)?

Isem inženýři (je inženýr, inženýrka).

Jaké máte vzdělání?

Jaké mám vzdělání?

Vysokoškolské, středoškolské.

Studuji/u třetí ročník vysoké školy.

Jaké jste národnosti?

Isem Rus, Ruska

Isem Ukrajinec, Ukrayinka

Isem Gruzíneč, Armén, Estonec, Lotyš, Litevec.

Jaké jsem národnosti?

Isem Čech.

Jak je vaše/tvoje státní příslušnost?

Jaký cizí jazyk ovládáte (umíte, znáte)?

Rozumíte česky?

Trochu rozumím česky.

Isem ruští studenti.

Moji příbuzní jsou Češi.

Moje rodina není velká.

Máte rodinu?

Mám manželku (manžela) a dvě děti.

Iste/jsi ženatý?

Iste/jsi vdaná?

Otázky a odpovědi

osoba

Kdo?

Kdo je ten muž? (bratr, syn)

Kdo je ta žena? (sestra, dcera)

Kdo jsou ti lidé? (cizinci)

věc

Co?

Co je to? (stůl, židle, auto)

Co je tam? (kopec, zahrada, město)

Co je ti? (nic)

Co se děje? (nic)

Co hledáte? (náměstí)

Я бухгалтер в банке.

Я частный предприниматель.

Я не работаю.

Я безработный.

Кем работают родители (он, она)?

Они инженеры (он инженер, она инженер).

Какое у Вас образование?

Какое у меня образование?

Высшее, среднее.

Я учусь на 3-ем курсе вуза.

Кто Вы по национальности?

Я русский, я русская.

Я украинец, украинка.

Я грузин, армянин, эстонец, латыш, литовец.

Кто я по национальности?

Я чех.

Какое Ваше/твое гражданство?

Каким иностранным языком Вы владеете?

Вы понимаете по-чешски?

Я немного понимаю по-чешски.

Мы русские студенты.

Мои родственники – чехи.

Моя семья небольшая.

У Вас есть семья?

У меня жена (муж) и двое детей.

Вы/ты женат?

Вы/ты замужем?

Вопросы и ответы

лицо

Кто?

Кто этот мужчина? (брать, сын)

Кто эта женщина? (сестра, дочь)

Кто эти люди? (иностранные)

предмет

Что?

Что это? (стол, стул, автомобиль)

Что это там? (холм, сад, город)

Что с тобой? (ничего)

Что случилось? (ничего)

Что вы ищете? (площадь)

Co je nového? (nic)
Co si přejete? (zmrzlinu)
Co říkáte? (nic)

způsob

Jak?
Jak se máte? (dobře, špatně)
Jak se to řekne česky? (kufr)
Jak se vám líbí v České republice? (moc, moc ne)

kvalita

Jaký? Jaká? Jaké? Jací? Jaké? Jaká?

Jaký je to prezident?
Jakou máte adresu (jaká je vaše adresa)?
Jaké číslo mobilu máte?
Jací inženýři?
Jaké ženy?
Jaká jména?

množství

Kolik?
Kolik to stojí?
Kolik je hodin?
Kolik je vás?

místo

Kde? Odkud?
Kde to je?
Kde je zastávka autobusu?
Kde je univerzita?
tam/tady
nalevo/napravo
daleko/nedaleko
v centru/na okraji (města)
dole/nahoře
vpředu/vzadu
uvnitř/vně, venku
Odkud jste? (Z Moskvy)
Odkud jste přijel/li? (Z Ruska)

čas, trvání

Kdy?
ráno, dopoledne, v poledne,

Что нового? (ничего)
Что вы желаете? (мороженое)
Что вы говорите? (ничего)

способ

Как? Каким образом?
Как дела? Как вы поживаете? (хорошо, плохо)
Как это сказать по-чешски? (чемодан)
Как вам нравится в Чешской Республике? (очень, не очень)

качество

Какой? Какая? Какое? Какие?
Какой это президент?
Какой ваш адрес?
Какой ваш номер мобильного?
Какие инженеры?
Какие женщины?
Какие имена?

количество

Сколько?
Сколько это стоит?
Сколько времени?
Сколько вас?

место

Где? Откуда?
Где это находится? Где это?
Где находится остановка автобуса?
Где находится университет?
там/здесь
налево/направо
далеко/недалеко
в центре/на окраине (города)
внизу/наверху
впереди/позади
внутри/снаружи, на улице
Откуда вы? (Из Москвы)
Откуда вы приехали? (Из России)

время, продолжительность

Когда?
утром, до обеда, в полдень,

odpoledne, večer, v noci
v poledne, v noci
dnes, zítra, včera,
předevčírem, pozítří
tento, příští, minulý týden
tento, příští, minulý měsíc
tento, příští, minulý rok

Jak dlohu?

den, TÝDEN, měsíc, rok, století

после обеда, вечером, ночью
в полдень, ночью
сегодня, завтра, вчера,
позавчера, послезавтра
на этой, на следующей, на прошлой неделе
в этом, в следующем, в прошлом месяце
в этом, в следующем, в прошлом году
Как долго?
день, НЕДЕЛЮ, месяц, год, век

II. DIALOGY**Диалоги**

1. Přečtěte dialogy a zjistěte, nakolik jste pochopili jejich obsah.

Прочтайте диалоги и определите, насколько вы поняли их содержание.

2. Procičujte dialogy a naučte se je zepaměti.

Тренируйте диалоги и выучите их наизусть.

3. Upravte dialogy pro vlastní potřeby.

Змените диалоги, приспособив их собственным нуждам.

Dialog 1**V kurzu češtiny**

Učitelka Lucie, studenti

- L: Dobrý den. Vítám vás všechny v České republice (v Praze, v Brně, v Ostravě...). Dovolte, abych se představila. Jmenuju se Lucie Vášová a jsem vaše učitelka češtiny. Hodiny češtiny budou každé pondělí a čtvrtok. Kdo už mluví trochu česky? Prosím, řekněte něco o sobě.
 B: Já jsem Igor Petrov. Jsem z Ruska a bydlím v Tule.
 C: Jmenuju se Darja Pětuchina. Jsem Ukrajinka. Bydlím v Kyjevě.
 D: Já jsem Vladimír Ivanov. Jsem z Běloruska, z Minska.
 L: Kolik je vám let a kolik máte sourozenců?
 B: Je mi 20 let a mám dva bratry.
 C: Má m 19 let. Moje sestra Anna má 22 roků.
 D: Má m 35 let. Můj bratr se jmenuje Vadim a sestra Natalije.
 L: Jak se jmenují rodiče a čím jsou?
 B: Moje máma je učitelka a jmenuje se Alexandra. Táta je řidič autobusu, jmenuje se Pavel.

На курсах чешского языка

016_L_3_D_1

- C: Můj otec je byznysmen. Maminka je účetní. Táta je Maxim a máma Věra.
 D: Moje maminka je prodavačka, jmenuje se Galja, tatínek je novinář a jmenuje se Sergej.
 L: Děkuju za všechny informace. Mluvíte už docela dobře česky. Ve čtvrtek vám přinesu učebnice češtiny a začneme se učit. Doufám, že se vám čeština bude líbit a brzy budete mluvit česky.

Dialog 2

Ve studentském klubu

Radim, Sergej, Viktor

- R: Ahoj! Vy jste cizinci?
 S: Ano, jsme.
 R: Odkud jste?
 S: Já jsem z Voroněže. A on je ze Lvova.
 R: Kde je Voroněž a Lvov?
 V: Voroněž je v Rusku a Lvov na Ukrajině.
 C: Kamarád je Rus a já jsem Ukrajinec. A ty jsi Čech?
 R: Jo, Čech z Plzně. Jsem Radim, a vy?
 S: Já jsem Sergej.
 V: Já se jmenuju Viktor.
 R: Už mluvíte dobře česky. Jak dlouho se učíte češtinu?
 V: Jsme tady od ledna, už půl roku. Chodíme do kurzu češtiny.
 R: Zvu vás na české pivo.
 S: Děkujeme, máme rádi české pivo.

В студенческом клубе

Dialog 3

Moji příbuzní na fotografii

Eva, Viktorie

- V: Ahoj Eva. Něco ti nesu.
 E: Ahoj Viki. Máš pro mne nějaký dárek?
 V: Mám pro tebe fotky mých příbuzných.
 E: Konečně, už je slibuješ týden.
 V: Včera mi maminka poslala nové fotky ze svatby strýce. Jsou tam všichni, o kterých jsem ti vyprávěla.
 E: Tak ukaž. To je určitě tvoje maminka, jsi jí moc podobná.
 V: Ano, je.
 E: A kdo jsou ti ostatní?
 V: Vpředu stojí strýc Vadim – ženich, teta Lena – nevěsta. Vedle strýce je mamka a táta. Vedle tety jsou její rodiče, moje babička Anna a děda Viktor.
 E: A další lidé?
 V: Zpráva je bratranc Michal, pak sestřenice Olga a její manžel Pavel. A zleva pak přátele strýce a tety.

Мои родственники на фотографии

- E: Tvůj bratranc vypadá zajímavě. Co dělá?
 V: Studuje medicínu v Moskvě.
 E: Tak vyprávěj, jaká byla svatba.

Dialog 4

Před konkurzem

Pan Koutný, sekretářka

- S: Dobrý den.
 K: Dobrý den.
 S: Vy jste pan Koutný?
 K: Ano, Petr Koutný.
 S: Máte vyplněnou přihlášku?
 K: Tady je přihláška a tady můj životopis.
 S: Počkejte. Zavoláme vás za deset minut. Budeme chtít ještě několik informací.
 K: Dobrě, počkám.

Перед собеседованием

019_L_3_D_4

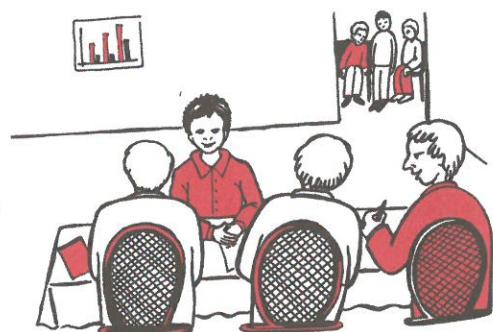
Dialog 5

Konkurs

Pan Koutný, člen konkurzí komise

- A: Dobrý den. Pojďte dál.
 B: Děkuji/u. Dobrý den.
 A: Sedněte si prosím.
 B: Děkuji/u.
 A: Řekněte nám něco o sobě?
 B: Jmenuji/u se Petr Koutný. Bydlím v Ostravě. Rád bych pracoval ve vaší firmě.
 A: Na jaké škole jste studoval?
 B: Na Vysoké škole ekonomické v Praze.
 A: Jaký obor?
 B: Marketing a management.
 A: Jaké cizí jazyky znáte?
 B: Mluvím dobře anglicky a německy, také trochu ruský.
 A: Umíte pracovat na PC?
 B: Samozřejmě, ovládám Word, Excel a Linux.
 A: To je skvělé. Mohl byste pracovat i o víkendech?
 B: Ano, jsem svobodný.
 A: Zatím vám děkujeme. Pošleme vám zprávu e-mailem a také písemně o tom, zda vás přijmeme.
 B: Děkuji/u. Na shledanou.
 A: Na shledanou.

Собеседование

057_L_3_SS

III. SLOVNÍ ZÁSOBA

adresa (домáci), -y, Ž
babička (mladá)
bezplatný
bratr (mé kamarádky)
bratranec (z Moravy)
brzy
bydliště (trvalé), -ě, S
čas (letní), -u, M
částka (finanční) y, Ž
čist/přečist
člověk – lidé
další lidé
dcera, dcerka (malá)
dědeček (veselý), -a, M
dívka (hezká)
dlouho
dobrý, dobře
domů (одjet)
dopis (dlouhý), -u, M
dosavadní (cena)
dostat/dostávat
dozvědět se/vědět, znát
e-mail, mail (новый)
fax (krátký), -u, M
firma (cizi, domáci), -y, Ž
hledat/vyhledat, hledám, hledáš (koho, co – přítele, práci)
hodně, mnoho (známých)
hodnost (vědecká), -i, Ž
chodit, chodím, chodíš
chtít, chci, chceš, chce (něco)
informace (mn., jedn. č.), -e, Ž
internet
inzerát, -u, M (nový)
jednoduchý
jméno, -a, S (české)
jmenovat se
kamarád, kamarádka
každý rok, každoročně
kolik
končit/ukončit
konec (šťastný), -e, M
konečně
konkurs (nový), -u, M
kontakt, -u, M
kvalifikace (další), -e, Ž
lékař/lékařka
matka, maminka
manažer, -a, M
marketing, -u, M

Лексика

адрес (домашний)
бабушка (молодая)
бесплатный
брать (моей подруги)
двоюродный брат (из Моравии)
скоро
место жительства (постоянное)
время (летнее)
сумма (финансовая)
читать/прочитать
человек – люди
другие люди
дочь, дочка (маленькая)
дедушка (веселый)
девушка (красивая)
долго
хороший, хорошо
домой (уехать)
письмо (длинное)
существующая (цена)
получить/получать
узнать/знатъ
е-майл (новый)
факс (короткий)
фирма (иностранныя, отечественная)
искать/отыскать (кого, что – друга, работу)
много (знакомых)
степень (научная)
ходить, я хожу, ты ходишь
хотеть/захотеть (что-то, что-нибудь)
информация (только ед.ч.)
Интернет
объявление (новое)
простой
имя (чешское)
звать/называться
друг, подруга
каждый год, ежегодно
сколько
кончить/закончить, кончать/заканчивать
конец (счастливый)
наконец
собеседование (новое), конкурс
контакт
квалификация (дальнейшая)
врач
мать, мама
менеджер
маркетинг

management, -u, M
manžel, manželka
minulý
místo (pracovní, volné), -a, S
mít rád, líbit se
mít štěstí
moci
muset
nabídka (zajímavá), -y, Ž
nacházet/najít
nápad (dobrý), -u, M
národnost (česká, ruská)
někdo, něco, někde, někdy
několik (dnů, přátel)
obor (důležitý), -u, M
obvykle (ráno)
ocitnout se (někde)
odesílat/odeslat
odpovidat/odpovědět
opravdu
ostatní
otec, táta
pak, potom
platit/zaplatit
podobný (otci, na otce)
podnikatel, byznysmen, -e/-a
práce (zajímavá), -e, Ž
pracovat jako vedoucí
průvodce, průvodkyně, -e/ě, M/Ž
příbuzný/-á, příbuzní
přihláška (na vysokou školu), -y, Ž
příloha, -y, Ž (včerejší)
příkladat/přiložit
posílat/poslat přihlášku
poslední (léta)
potřebovat
příjmení (neobvyklé), -í, S
příslušnost (státní), -i, Ž
přítel, přítelkyně
rodič, rodiče
rodina (velká), -y, Ž
rodinné (poměry)
ředitel, ředitelka
říct/říkat
tajemník/sekretářka
sestřenice
situace (zvláštní), -e, Ž
skvěle
slibovat (co komu)
sourozenci
stát (český), -u, M
státní příslušnost
менеджмент
муж, жена
прошлый
место (рабочее, вакантное)
любить, нравиться
посчастливиться
мочь/сможь
должен быть
предложение (интересное)
находить/найти
идея (хорошая)
национальность (чешская, русская)
кто-то, кто-нибудь, что-то, где-то, когда-то
несколько (дней, друзей)
специальность (важная)
обыкновенно (утром)
очутиться (где-то)
посыпать/послать
отвечать/ответить
действительно/в самом деле
остальные
отец, папа
потом
платить/заплатить
похож на (отца)
предприниматель, бизнесмен
работа (интересная)
работать заведующим
гид, экскурсовод
родственник, родственники
заявление (в вуз)
приложение (вчерашнее)
прилагать/приложить
посыпать/послать заявление
последние (годы)
надо, нужно
фамилия (необыкновенная)
принадлежность (гражданская)
друг, подруга
родитель, родители
семья (большая)
семейное (положение)
директор
сказать/говорить
секретарь/секретарша
двоюродная сестра
ситуация, положение (особенное, необыкновенное)
превосходно
обещать (что кому)
брать, сестра
государство (чешское)
гражданская принадлежность

stručně, krátce
struktuovaný (životopis)
strýc (můj), -e, M
svatba, -y, Ž
svobodný/svobodná
sympatický (podnikatel)
syn (malý)
škola (střední, vysoká)
štěstí (velké), -í, S
telefonovat/zatelefonovat
teta (milá)
titul (můj), -u, M
trochu
týden (minulý), e, M
údaje (osobní), -e, M
únor, -u, M
určovat/určit
uvádět/uvést (údaje, obor)
vdaná
vdávat se
vlevo, vpravo
vpředu/vzadu
všichni, všechny, všechna
v takovém případě
vypadat (jako kdo)
vyplňovat/vyplnit (dokument)
vysoká škola
vzdělání (vysokoškolské), -í, S
zpomínat/vzpomenout
začínat/začít
znalosti (jazykové), -í, Ž
známka, -y, Ž (z matematiky)
zkoušet/zkusit
zleva/zprava
zpráva (zajímavá, nová), -y, Ž
zúčastnit se/účastnit se (čeho)
znát (umět) cizí jazyky
zvát/pozvat
žádat/požádat, poprosit
žádost (písemná, elektronická), -i, Ž
ženatý
životopis (zajímavý), -u, M

krátko
rezюме
дядя (мой)
свадьба
холостой/незамужем
симпатичный (предприниматель)
сын (маленький)
школа (средняя, высшая, вуз)
счастье (большое)
звонить/позвонить (кому)
тетя (милад)
звание (мое)
немного, немножко
неделя (прошлая)
данные (личные)
февраль
определять/определить
приводить/привести (данные, специальность)
замужем
выходить замуж
слева, справа/налево, направо
впереди/позади
все
в таком случае
выглядеть (как кто)
заполнять/заполнить (оформлять оформить (документ)
вуз
образование (высшее)
вспоминать/вспомнить
начинать/начать
знания (языка)
отметка (по математике)
пробовать/попробовать
слева/справа
известие, извещение (интересное, новое)
принять/принимать участие (в чем)
знать (иностранные языки)
приглашать/пригласить
просить/попросить
просьба, заявление (письменное, электроническое)
женат
автобиография (интересная)

IV. TEXT

Tekst

Přihláška na českou vysokou školu

Заявление в чешский вуз

Každý z nás se někdy ocitne v situaci, kdy se chce něčeho zúčastnit, někam se přihlásit anebo někoho o něco požádat. V takovém případě je dobré vědět, jak napsat stručně a srozumitelně přihlášku či žádost. V České republice (v Česku) studenti posílají každý rok do konce února přihlášky na vysoké školy (VŠ). V přihlášce vyplňují základní osobní údaje, známky, které měli na střední škole, a také uvádějí název VŠ a obor, který chtějí studovat. Mohou poslat přihlášku na několik VŠ, ale za každou musí zaplatit finanční částku, kterou škola určí. Obvykle je to 500 Kč. Po ukončení VŠ pak studenti hledají práci. V poslední letech je jednodušší hledat volné místo na internetu. Zájemci čtou inzeráty a nabídky, a když najdou nějaký zajímavý inzerát, zkusí na něj odpovědět. Jestliže mají štěstí, firma je pozve ke konkurzu. Před konkurzem obvykle napiší písemnou nebo elektronickou žádost o nabízené místo a přiloží k ní životopis nebo jen resumé (struktuovaný životopis). Ve strukturovaném životopise uvedou tyto údaje:

Příjmení:

Фамилия:

Jméno:

Имя:

Narozen/a:

День, месяц, год рождения:

Adresa, kontakt (spojení):

Адрес, контакт

Tel., fax, mail, e-mail:

Номер телефона, факса, е mail:

Národnost:

Национальность:

Státní příslušnost:

Гражданство:

Vzdělání:

Образование:

Hodnosti, tituly:

Звания:

Pracoviště, funkční zařazení:

Место работы, должность:

Dosavadní praxe:

Опыт работы (до сих пор):

Jazykové znalosti:

Знание иностранных языков:

Další kvalifikace:

Дополнительные сведения:

Rodinné poměry:

Семейное положение:

V. PRÁCE S TEXTEM

Работа над текстом

- Co děláme, když se chceme někam přihlásit?
- Jak píšeme přihlášky a žádosti?
- Kdy studenti v České republice posílají přihlášky na vysoké školy?
- Jaké údaje vyplňují?

5. Na kolik VŠ posílají přihlášky?
6. Je přihláška bezplatná?
7. Kolik se platí za přihlášku?
8. Co posílají studenti spolu s přihláškou?
9. Kdy pišete životopis nebo resumé?
10. Jak posíláte žádost o místo?

VI. GRAMATIKA

1. Minulý čas

Прошедшее время

Minulý čas sloves se v češtině tvoří:

Прошедшее время глаголов в чешском языке образуется:

1. os. j. č.	JÁ jsem	četl, dělal, ležel, křičel,	я читал, делал, лежал, кричал
2. os. j. č.	TY jsi	četl, dělal, ležel, křičel,	ты читал, делал, лежал, кричал
	ON	četl, dělal, ležel, křičel,	он читал, делал, лежал, кричал
3.os. j. č.	ONA	četla, dělala, ležela, křičela,	она читала, делала, лежала, кричала
	ONO	četlo, dělalo, leželo, křičelo	оно читало, делало, лежало, кричало
1. os. mn. č.	MY jsme	četli, dělali, leželi, křičeli	мы читали, делали, лежали, кричали
2. os. mn. č.	VY jste	četli, dělali, leželi, křičeli	вы читали, делали, лежали, кричали
	ONI	četli, dělali, leželi, křičeli (muži)	они читали, делали, работали, лежали, кричали
3.os. mn. č.	ONY	četly, dělaly, ležely, křičely (ženy)	они читали, делали, работали, лежали, кричали
	ONA	četla, dělala, ležela, křičela (děvčata)	они читали, делали, работали, лежали, кричали

- V 1. a ve 2. osobě čísla jednotného i množného tvary pomocného slovesa „být“ + minulý čas sloves – koncovka -l/-li

Грамматика

В формах 1 и 2 лиц ед. и мн. ч. употребляется вспомогательный глагол «быть» + прошедшее время глаголов – окончание -л/ли

(BÝT)	já jsem	+ -l	(-l + jsem)	já jsem pracoval/pracoval jsem
	ty jsi	+ -l	(-l + jsi)	ты jsi pracoval/pracoval jsi
	my jsme	+ -l	(-l + jsme)	мы jsme pracovali/pracovali jsme
	vy jste	+ -l	(-l + jste)	вы jste pracovali/pracovali jste

- Ve 3. osobě jedn. a množ. čísla se tvary slovesa „být“ NEPOUŽÍVAJÍ.

В форме 3-го лица ед. и мн. ч. вспомогательный глагол «быть» не употребляется.

- V jednotném čísle se tvary minulého času většinou shodují v obou jazycích v rodě a čísle s podmětem např.

В единственном числе формы прошедшего времени по большей мере согласуются в обоих языках в роде и числе с подлежащим, напр.

Koncovky 3. osoby jednotného číslo jsou v obou jazycích shodné.

Окончания 3 лица ед. ч. в обоих языках совпадают:

on	-l	-л	bratr byl	брат был
ona	-la	-ла	sestra byla	сестра была
ono	-lo	-ло	moře bylo	море было

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

- V češtině mají slovesa ve 3. osobě množného čísla minulého času TŘI koncovky v závislosti на роду и животности подстадного jméна (подмѣту)

- pro rod mužský životný	-li
- pro rod mužský neživotný a rod ženský	-ly
- pro rod střední	-la

В чешском языке глаголы в форме 3-го лица множественного числа прошедшего времени имеют 3 различных окончания в зависимости от рода и одушевленности/неодушевленности имени существительного (подлежащего)

- для мужского рода одушевленного	-ли
- для мужского рода неодушевленного и женского рода	-лы
- для среднего рода	-ла

3. osoba množné číslo

oni -li	-ЛИ	bratři byli	братья были
ony -ly	-ЛИ	sestry byly	сестры были
ona -la	-ЛИ	moře byla	море было

v mužském rodě u životných podst. jm.	-i
у одушевленных мужского рода	-i
v mužském rodě u neživotných podst. jm.	-y
у неодушевленных мужского рода	-y
v ženském rodě podst. jm.	-y
в женском роде	-y
ve středním rodě podst. jm.	-a
в среднем роде	-a

studoval jste na vysoké škole	Вы учились в вузе
studovala jste na univerzitě	Вы учились в университете
Kdy jste se narodil/a?	Когда Вы родились?

2. Vykání v češtině a v ruštině

V přítomném čase se v obou jazyčích forma vykání shoduje.

В настоящем времени в обоих языках форма обращения на «Вы» одинакова.

Ukažte mi prosím tu vázu.

Napíšete nám určitě zítra?

Jestliže nerozumíte, neostýchejte se a zeptejte se.

Покажите мне, пожалуйста, эту вазу.

Вы наверно напишете нам завтра?

Если Вы не понимаете, не стесняйтесь и спросите.

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

V minulém čase se v češtině na rozdíl od ruštiny při vykání užívají **tvary slovesa „BÝT“** v množném čísle přítomného času, avšak **plnovýznamová slovesa a přídavná jména zůstávají v jednotném čísle.**

В прошедшем времени в чешском языке в отличие от русского при обращении на «вы» употребляются формы множественного числа настоящего времени глагола «БЫТЬ», **однако глаголы и имена прилагательные остаются в единственном числе.**

Vykání	Oslovení více lidí		
(Vy) pojedete	Вы поедете	(vy) pojedete	вы поедете
jel jste	Вы поехали	jeli jste	вы поехали
jste přijat	Вы приняты	jste přijati	вы приняты
byl jste přijat	Вы были приняты	byli jste přijat	вы были приняты
byl jste laskav	Вы были любезны		
byla jste laskava	Вы были любезны		

3. Časování sloves MÍT, JMENOVAT SE, STUDOVAT a MLUVIT

Спряжение глаголов ИМЕТЬ, НАЗЫВАТЬСЯ, УЧИТЬСЯ а ГОВОРИТЬ

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

České sloveso „MÍT“ se v ruštině vyjadřuje JINAK!

Чешский глагол «MÍT» выражается в русском языке по-другому, чем в чешском языке:

mám (co, koho)	у меня ... (что, кто)
máš, má (on, ona, ono)	у тебя, у него, у нее
máme, máte, mají	у нас, у вас, у них
Nataša má..., Igor má ...	у Наташи ..., у Игоря...

České sloveso „MÍT“ se časuje:

Чешский глагол «MÍT» спрягается:

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) mám	jsem měl	budu mít
(ty) máš	jsi měl	budeš mít
(on) má	měl	bude mít
(ona) má	měla	bude mít
(ono) má	mělo	bude mít
(my) máme	jsme měli	budeme mít
(vy) máte	jste měli	budete mít
(oni) mají	měli	budou mít
(ony) mají	měly	budou mít
(ona) mají	měla	budou mít

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

Pozor na vazbu!

MÍT RÁD (něco, někoho)

mám rád léto, má rád Ivana
on/она má štěstí, má radost,
to má význam, máte pravdu
chutná mi čokoláda

любить (что-нибудь, кого-нибудь)
я люблю лето, он любит Ивану
ему/ей посчастливилось, радуется
это имеет значение, Вы правы
мне нравится шоколад

Stejně se časují jiná slovesa, jako:

Tak же спрягаются и некоторые другие глаголы, например:

dát/dávat, dělat, dívat se, odpovídat, poslouchat, vstávat ad.

дать/давать, делать, смотреть, отвечать, слушать, вставать и др.

jmenovat se

называться

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) se jmenuji/u – jmenej/u se	jmenoval jsem se	budu se jmenovat
(ty) se jmenejš/jmenejš se	jmenoval ses	budeš se jmenovat
(on) se jmenejje/jmenejje se	jmenoval se	bude se jmenovat
(ona) se jmenejje/jmenejje se	jmenovala se	bude se jmenovat
(ono) se jmenejje/jmenejje se	jmenovalo se	bude se jmenovat
(my) se jmenejeme/jmenejeme se	jmenovali jsme se	budeme se jmenovat
(vy) se jmenejete/jmenejete se	jmenovali jste se	budete se jmenovat
(oni) se jmenejí/jmenejí se	jmenovali se	budou se jmenovat

Stejně se časují jiná slovesa, jako:

Tak же спрягаются и некоторые другие глаголы, например:

seznamovat se, radovat se, smát se ad.

знакомиться, радоваться, смеяться и др.

studovat

УЧИТЬСЯ

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) studuji/u	jsem studoval	budu studovat
(ty) studuješ	jsi studoval	budeš studovat
(on) studuje	studoval	bude studovat
(ona) studuje	studovala	bude studovат
(ono) studuje	studovalo	bude studovат
(my) studujeme	jsme studiovali	budeme studovат
(vy) studujete	jste studiovali	budете студовать
(oni) studují/ou	studovali	budou студовать
(ony) studují/ou	studovaly	budou студовать
(ona) studují/ou	studovala	budou студовать

POZOR! Внимание!

V češtině jinak! В чешском языке иначе!

studovat na univerzitě

учиться в университете

studovat na fakultě

учиться на факультете

studovat vysokou školu

учиться в вузе

studovat češtinu, chemii, matematiku, ekonomii

учить чешский язык, химию, математику, экономию

studovat (učit se) každý den

заниматься ежедневно

studium

учеба

Stejně se časují jiná slovesа, jako:

Tak же спрягаются и некоторые другие глаголы, например:

kupovat, pracovat, pít ad.

покупать, работать, пить и др.

mluvit

говорить

přítomný čas	minulý čas	budoucí čas
(já) mluvím	jsem mluvil	budu mluvit
(ty) mluvíš	jsi mluvil	budeš mluvit
(on) mluví	mluvil	bude mluvit
(ona) mluví	mluvila	bude mluvit
(ono) mluví	mluvilo	bude mluvit
(my) mluvíme	jsme mluvili	budeme mluvit
(vy) mluvíte	jste mluvili	budete mluvit
(oni) mluví	mluvili	budou mluvit
(ony) mluví	mluvily	budou mluvit
(ona) mluví	mluvila	budou mluvit

Stejně se časují jiná slovesa, jako:

Takже спрягаются и некоторые другие глаголы, например:

bydlet, rozumět (čemu), vidět ad.

жить, понимать (что), видеть и др.

4. Koncovky podst. jm. 2. pádu jedn. č.

Окончания существительных родительного падежа ед. ч.

(bez koho čeho)

без кого, чего

PÁD Падеж		2. pád (GENITIV) Родительный падеж
Mužský rod	-u	• po tvrdých souhl. a obojetných
	-e	• po měkkých souhl.
Ženský rod	-y	• po tvrdých souhl. a obojetných
	-e/-ě	• po měkkých souhl.
Střední rod	-a	
	-e	

stolu, obchodu, dialogu
 pokoji
 knihy, tašky, fakulty, univerzity
 skříně, práce,
 města, metra
 moře

5. Zájmena a příslovce neurčitá

Неопределенные местоимения и наречия

Zájmena neurčitá

1. pád	někdo/něco	кто-то/что-то	кто-нибудь/что-нибудь
2. pád	bez někoho/něčeho	кого-то/чего-то	кого-нибудь/чего-нибудь
3. pád	k někomu/něčemu	кому-то/чему-то	кому-нибудь/чему-нибудь
4. pád	někoho/něco	кого-то/что-то	кого-нибудь/что-нибудь
6. pád	o někom/něčem	ком-то/чем-то	ком-нибудь/чем-нибудь
7. pád	s někým/něčím	кем-то/чем-то	кем-нибудь/чем-нибудь

Неопределенные местоимения

Příslovce neurčitá

Неопределенные наречия

někde	где-то, где-нибудь
někam	куда-то, куда-нибудь
někdy	когда-то, когда-нибудь
nějak	как-то, как-нибудь
nějaký	какой-то, какой-нибудь
odněkud	откуда-то, откуда-нибудь

6. Základní číslovky: 1–20, 30, 40, 50–100

Количественные числительные: 1–20, 30, 40, 50–100

1	jeden/na/no	11	jedenáct	30	třicet
2	dva, dvě	12	dvanáct	40	čtyřicet
3	tři	13	třináct	50	padesát
4	čtyři	14	čtrnáct	60	šedesát
5	pět	15	patnáct	70	sedmdesát
6	šest	16	šestnáct	80	osmdesát
7	sedm	17	sedmnáct	90	devadesát
8	osm	18	osmnáct	100	sto
9	devět	19	devatenáct	1 000	tisíc
10	deset	20	dvacet	1 000 000	milion

7. Čtení data

Чтение дат

7. března 1850
v březnu 1879
v roce 1945
roku 1977
v roce 1994
v roce 2008

sedmého března tisíc osm set padesát
tisíc osm set sedmdesát devět
tisíc devět set čtyřicet pět
tisíc devět set sedmdesát sedm
tisíc devět set devadesát čtyři
dva tisíce osm

VII. CVIČENÍ

Упражнения

1. Odpovězte na otázky.

Ответьте на вопросы.

Kdo je prezident České republiky?
je tvůj učitel?
jsou vaši kamarádi?
je ve škole?
je na dovolené?

Jak se jmenujete?
se máš?
je daleko do města? (15 minut, 20 minut)
dlouho jsi v České republice?
se ti u nás líbí?

Kolik je hodin?
stojí české pivo?
roků máte?
máte kamarádů?
máš knih?

Co jsi viděl v televizi?
jste dělali o víkendu?
je nového?
psali v novinách?
je na nádraží?

Jaký/á/é český film jsi viděl?
české knihy jsi četl?
české pivo máš rád?
je vaše číslo telefonu?
je vaše adresa?

Kde je Praha?
jste byli včera?
je letiště?
jste studovali?
ses narodil?

Kdy jste se narodili?
jsi psal e-mail?
jste byli u moře?
jste byli v Praze?
jste byla v kině?

2. Utvořte přítomný a minulý čas sloves uvedených v závorce.

Образуйте формы настоящего и прошедшего времени от приведенных в скобках глаголов.

Vzor/Образец: Ráno piju čaj. --> Ráno jsem pil čaj.

1. Ráno (já - pít)	čaj.	6. Otec (učit)	na fakultě.
2. (Oni - studovat)	každý den.	7. Sestra (vzpomínat)	na rodinu.
3. (Vy - nemluvit)	česky a anglicky?	8. Oni (mít rádi)	české filmy.
4. (Ty - míti)	sourozence?	9. Já (nemít)	čas.
5. (Já - pracovat)	ve firmě.	10. My (se dívat)	na televizi.

3. Vyčasujte slovesa v přítomném čase a utvořte tvary minulého času.

Проспрягайте глаголы в настоящем времени и образуйте формы прошедшего времени.

rozumět česky, studovat na univerzitě, pracovat ve firmě, být doma, mluvit česky a rusky, jmenovat se Andrej.

4. Vyberte vhodné sloveso z níže uvedených a doplňte tvary přítomného a minulého času.

Выберите подходящий по смыслу глагол из приведенных ниже и дополните предложения в настоящем и прошедшем времени.

pracovat, dívat se, žít, studovat, nakupovat, mluvit, být

Můj kamarád ..... na Moravě. Čeština je těžká, ... ji každý den. Každý den ..... v Hypernově. Jana ..... jako novinářka. ..... trochu česky, dobře anglicky. ..... v Anglii, ale ..... z USA. ..... se na Pavla.

5. Časujte.

Спрягайте.

mít sestru (bratra, rodiče, přítele, přítelkyni, auto, dům);
poslouchat hudbu (rádio);
odpovídat na otázku, vstávat brzy (pozdě);
dívat se na televizi (na film);

mluvit anglicky (česky, německy, francouzsky);
vidět přítele (město);
nerozumět česky (italsky, finsky).

6. Odpovídejte kladně nebo záporně na otázky.

Дайте положительный или отрицательный ответ на вопросы.

Vzor/Образец: Má to pro tebe význam? --> Ano, má. Ne, nemá.

Мáte vždycky pravdu? Mají zítra přednášku? Má vás kamarád štěstí? Máš zajímavý život? Mají o víkendu páry? Máte zkoušku? Má často dobré nápadы? Máš dnes dobrou náladu? Mají talent na jazyky?

7. Přeložte s pomocí slovníku následující slovesné vazby do svého rodného jazyka.

С помощью словаря переведите следующие глагольные словосочетания на свой родной язык.

mít čas, mít dobrou náladu, mít dovolenou, mít hlad, mít horečku, mít chřipku, mít krásný život, mít krizi, mít nápad, mít návštěvu, mít nehodu, mít peníze, mít operaci, mít pravdu, mít problém, mít radost, mít schůzku, mít starost, mít štěstí, mít talent, mít úspěch, mít zájem, mít zkoušku, mít žízeň, mít vztek apod.

8. Doplňte neurčitá zájmena a příslovce.

Дополните неопределенные местоимения и наречия.

Vzor/Образец: ..... to udělám, ale nevím kdy. --> Někdy to udělám, ale nevím kdy.

..... to je, ale nevím, kde to je. ..... tam byl, ale nevím, kdy tam byl.
..... studuji/u i pozdě v noci. Už máš ..... českou kamarádku?
..... chce tu knihu, vrátím ji. S ..... jsem ji viděl, ale nevím, s kým. Čteme ..... knihu, ale není zajímavá. ..... jsem o tom slyšel, ale nezajímám se o to.

9. Přečtěte správně následující data.

Прочтите правильно следующие даты.

v září 1968, v lednu 1972, v prosinci 1988, v únoru 2000, v říjnu 2002;
12. 06. 1949, 25. 3. 1977, 04. 06. 2003;

v roce 1781, 1843, 1992, 2007.

10. Tykání nahraďte vykáním.

Замените формы ед. ч. формами мн. ч.

Budeš mít dost času? Šel jsi tam rád? Budeš chtít pivo? Nemluv s ním! Přečteš tu knihu? Poděkuji dědečkovi! Domluv si zkoušku! Byl jsi na dovolené? Studoval jsi na univerzitě? Budeš čekat? Měl jste problém? Řekni jim o tom. Jak se jmenuješ? Kdy ses narodil? Seznam se s ním. Rozuměl jsi mu? Odpovíš na tu otázku? Mluvíš česky?

11. Upravte pád podstatných jmen.

Приведите правильные окончания существительных.

bydlet bez	(bratr, otec, dědeček, dívka, Pavel, Ivana, maminka, manžel, manželka)
být bez	(práce, přítel, dívka, příležitost, kontakt, kufr, lék, letenka, město, nabídka)
studovat bez	(problém, slovník, kniha, pomoc, učitel, učitelka, přestávka, chuť, jídlo)